

Особливості обліку електричної енергії при несинусоїдальному навантаженні

*Базилевич Микола Володимирович.,
кафедра електроенергетики та систем управління
Національний університет «Львівська політехніка»*

$$P = P_1 + P_H$$

P_1 - активна потужність першої гармоніки, Вт;

P_H - активна потужність вищих гармонік, Вт;

$$P_1 = U_1 \cdot I_1 \cdot \cos(\Theta)$$

U_1 - діюче значення основної гармоніки напруги, В;

I_1 - діюче значення основної гармоніки струму, А;

$\cos(\Theta)$ - косинус кута між напругою та струмом;

$$P_H = U_0 \cdot I_0 + \sum_{h \neq 1} U_h \cdot I_h \cdot \cos(\Theta)$$

Додавання відбувається по всіх гармоніках h , включаючи субгармоніки та інтергармоніки

$$P = \frac{1}{n} \cdot \sum_{i=1}^n U_i \cdot I_i = \frac{W_a}{nn}$$

n -кількість відліків за період промислової частоти;
 U_i, I_i -миттєві значення напруги і струму;
 W_a – активна енергія, Вт·с

$$Q_1 = U_1 \cdot I_1 \cdot \sin(\Theta)$$

U_1 - діюче значення основної гармоніки напруги, В;
 I_1 - діюче значення основної гармоніки струму, А;
 $\sin(\Theta)$ - синус кута між напругою та струмом;

$$S^2 = P^2 + N^2$$

S - повна потужність, ВА;

P - активна потужність, Вт;

N – неактивна потужність, ВАр;

$$S_1 = U_1 \cdot I_1$$

U_1 - діюче значення основної гармоніки напруги, В;

I_1 - діюче значення основної гармоніки струму, А;

$$S_1^2 = P_1^2 + Q_1^2$$

Q_1 - значення реактивної потужності, ВАр;

$$S_N^2 = S^2 - S_1^2 = D_I^2 + D_U^2 + D_H^2$$

D_I – потужність спотворення струму, ВАр;

D_U – потужність спотворення напруги, ВАр;

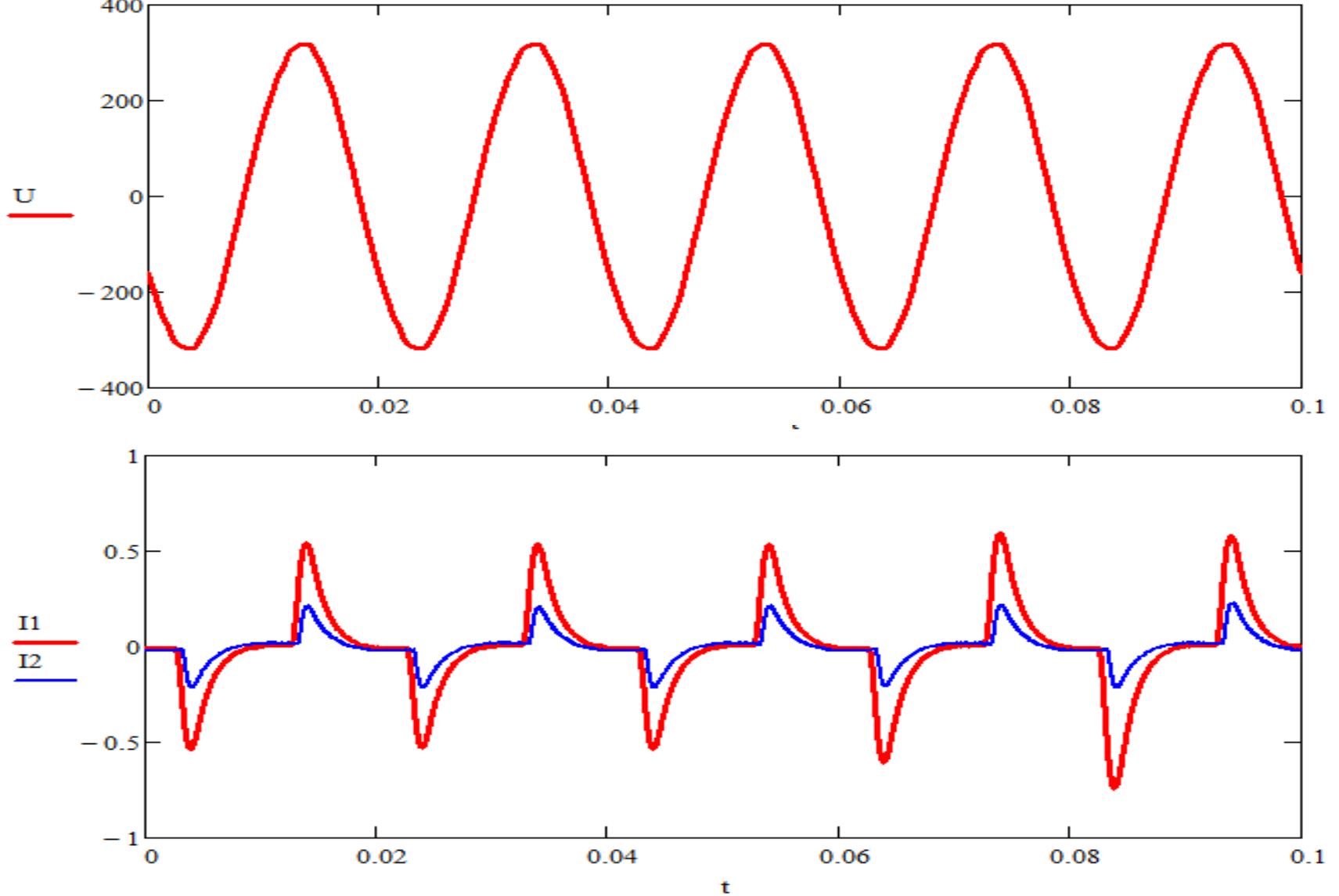
D_H – повна потужність вищих гармонік, ВАр;

$$D_I = U_1 \cdot I_H$$

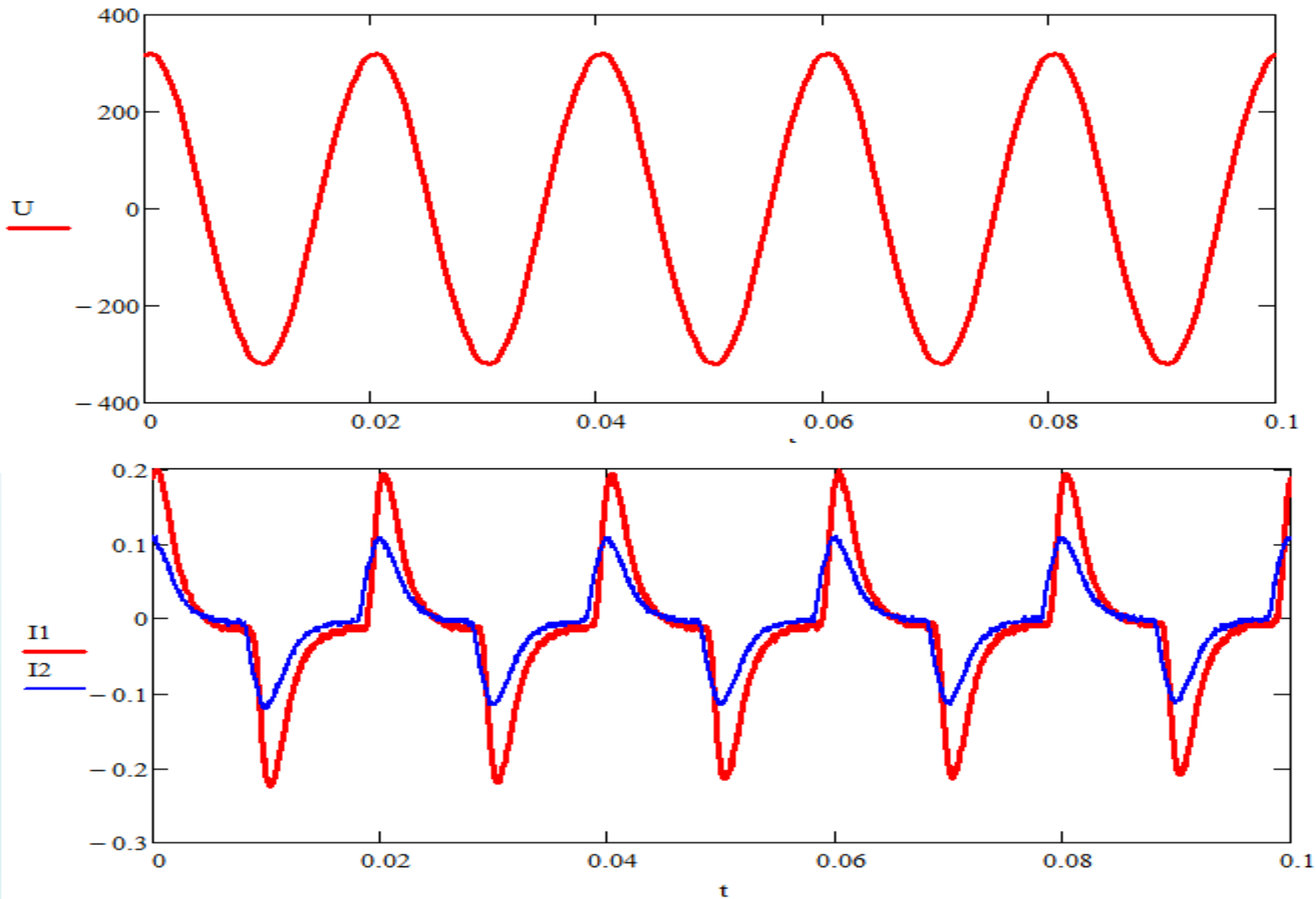
$$D_U = U_H \cdot I_1$$

$$S_H = U_H \cdot I_H$$

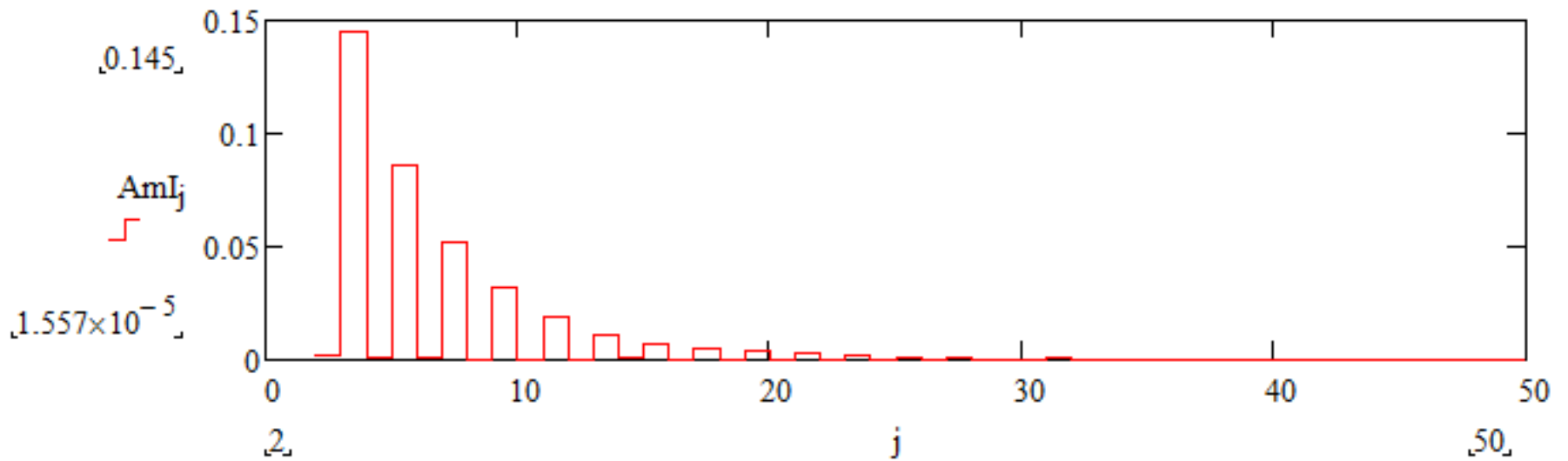
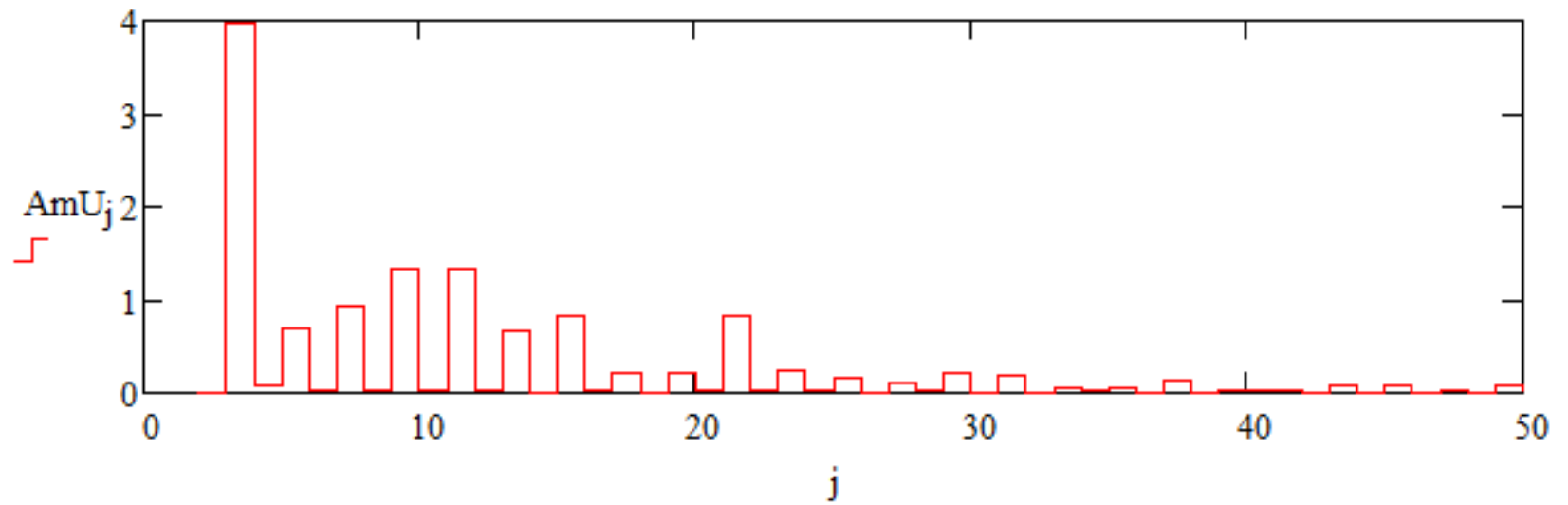
$$D_H = \sqrt{S_H^2 - P_H^2}$$

Натурна осцилограма напруги та струмів під час роботи імпульсних блоків живлення ноутбуків

Натурна осцилограма напруги та струмів під час роботи світлодіодних ламп потужністю 15 Вт і 10 Вт

Розклад напруги (верхній графік) і струму (нижній графік) по гармоніках .
Перша гармоніка не показана.

Активна потужність обчислена по базовій формулі

$$P = 70,995 \text{ Вт}$$

Активна потужність, обчислена як сума канонічних гармонік

$$P = 71,045 \text{ Вт}$$

Похибка вимірювання активної потужності

$$\delta = 0,64\%$$

Активна потужність першої гармоніки

$$P_1 = 70,502 \text{ Вт}$$

Реактивна потужність першої гармоніки

$$Q_1 = -29,303 \text{ ВАр}$$